

HADIYE CANGÖKÇE

Başkasının Sanatı / *Somebody Else's Art*

BAŞKASININ SANATI Hadiye Cangökçe, röprodüksiyon fotoğrafı alanında uzmanlaşmış bir fotoğrafçı. Senelerdir müzeler, galeriler, müzayedeciler ve koleksiyonerlerle birlikte çalışıyor; devlet müzelerinin ve özel müzelerin depolarında, galeri arşivlerinde, koleksiyonerlerin evlerinde veya şirketlerinde, müzayedelerde evlerinde, sanatçı atölyelerinde, sanat eserlerinin fotoğraflarını çekiyor. Cangökçe'nin seneler içinde oluşan fotoğraf arşivini karıştırabilseydik, Türkiye'nin sanat tarihinde küçük bir gezintiye çıkmakla kalmaz, müzeler ve özel koleksiyonlara dahil edilen, zaman zaman el değiştiren eserlerin dolaşımına dair de fikir edinmiş olurduk. Cangökçe, bu ilk sergisinde, kendi tanıklığının fotoğraf "zanaat"ine özgü bir dille yapılmış dökümünden küçük bir parçayı, yine Türkiye'de sanat tarihinin başlıca aktörleri ve tanıklarından biri olan Maçka Sanat Galerisi'nde biraraya getiriyor. ¶ Röprodüksiyon fotoğrafından, eseri "orijinal" nitelikleriyle göstermesi, onu mekândan, ışıktan soyutlaması, üzerine düşen başka gölgelerden kurtulmuş haliyle yakalaması bekleniyor. Çoğunlukla eserle fotoğraf arasında doğrudan bir temsiliyet ilişkisi olduğu düşünülse de, röprodüksiyon fotoğrafı, izleyicinin eserle karşılaşma anındaki deneyiminden bağımsız, yeni bir deneyim üretiyor; yeni ve başka bir eserin üretimine vesile oluyor. O zaman profesyonel fotoğrafçının eserlerin röprodüksiyonlarının dolaşıma girmesi için verdiği hizmet, "sanat" alanının ne kadar içinde, ne kadar dışındadır? Eserin kitaplarda, dergilerde, arzu edilen temsiliyle yer almasını sağlayan kişinin verdiği, ne tür bir hizmettir? Gözünün önünden bir coğrafyanın nesnelere somutlaşmış tarihi, sanatsal üretimi ve tüketimi geçip giderken, fotoğrafçının kendisi bir tür seri üretim içinde midir? Çektiği fotoğrafın kendisi de sanat mıdır? Çektiği fotoğraflardan belli bir bakışla yapılan bir seçkiyle o da eserlerinin fotoğrafı çekilecek bir "sanatçı"ya dönüşür mü veya dönüşmeyi tercih eder mi? Yoksa eser fotoğrafı çekmek dediğimiz şey, teknik bilgiye, donanıma dayalı bir zanaatten, sanat piyasasına sunulan bir hizmetten mi ibarettir? Fotoğrafçının bakışı ne kadar görünmezse, eser fotoğrafı da o kadar iyi midir? Verilen hizmetin kalitesi, fotoğrafçının varlığını unutmamıza mı bağlıdır? ¶ Hadiye Cangökçe her gün (muhtemelen kafasında benzer sorularla) yeni görüntüler üretmeye devam ediyor.

Her bir eserin karşısına konumlandığında yaptığı ilk şey, asistanının eserin önünde, elinde bir gri kart ve bir renk skalasıyla fotoğrafını çekmek oluyor. Kartın üzerindeki %18 gri, standart bir referans değeri; fotoğrafçının eserin renk değerlerini mekândan, ışıktan ve başka faktörlerden bağımsız olarak "doğru" okumasını sağlıyor. Makine hazırlanıyor, ışık kuruluyor, fotoğrafçı eserin karşısında yerini alıyor ve ilk iş, gri kartla bir referans karesi çekiliyor. Çekilen bu ilk fotoğraf, makinenin ayarlarının yapılmasına yarıyor. Renk skalası ise, fotoğraf başka mecralarda yayımlanacağı vakit devreye giriyor, kâğıt üzerine uygulanacak renk değerlerinin okunması için kullanılıyor. ¶ Eser, eserin içinde bulunduğu mekân, aydınlatıldığı ışık, çekim açısı, röprodüksiyon fotoğrafının kullanılacağı mecra, basılacağı kâğıt... Bütün değişkenler arasında, sabit kalan ve sürekli tekrar eden iki şey, gri kart ve renk skalası. Gri kartlı fotoğraf, aynı zamanda fotoğrafçının eserle kurduğu kişisel ilişkinin izini de taşıyor, onu ele veriyor. Asistan ve fotoğrafçı ikilisi her gün onlarca kez tekrarladıkları bu eylem sırasında bazen eserdeki figürle, bazen renklerle, biçimlerle ilişki kuruyorlar; bazı fotoğraflarda belli ki aceleleri var; bazılarında aralarında bizim ilk bakışta fark edemeyeceğimiz bir espri devam ediyor. İlişki kurdukları eserler, her iki anlamda da "başkası"nın sanatı: Hem başkaları tarafından üretilmişler hem de fotoğrafın çekildiği anda başkalarına aittir. Fotoğrafçı ise başkasının "aşkı"yla küçük bir kaçamak yapan, ona bazen dakikalar, bazense saatler ayıran geçici bir flört. Bu kaçamağın ilk karşılaşma anını ele veren gri kartlı fotoğraflar da ortaya çıkacak imgenin üretimi için verilen zamanın, gösterilen itinanın, harcanan emeğin birer kaydı. ¶ Hadiye Cangökçe'nin Maçka Sanat Galerisi'ndeki sergi için yaptığı gri kartlı ve renk skalalı fotoğraflar seçkisi, müzeler, galeriler, koleksiyonerler bağlamında işini yapan bir zanaatkarın hatıratı gibi görülebilir. Alınıp satılan, müzelerin depolarında tutulan veya kaidelerin üzerinde, beyaz duvarlarda gösterilen, evlerde, şirketlerde, otellerde dekorasyona renk katan sanatın bir başka aktörü olarak fotoğrafçının tanıklığının bir dökümünü sunan sergi, fotoğrafçının gölgesinin eserlerin önünden geçtiği anların birer kaydını, o kayıtlara yeni anlam katmanları atfetmeye ihtiyaç duymaksızın biraraya getiriyor. **İLKAY BALIÇ**, Mart 2014

SOMEBODY ELSE'S ART Hadiye Cangökçe is a photographer specialized in reproduction photography. She has been working with museums, galleries, auctioneers and art collectors for years, capturing the "true" colors and textures of the works of art in various spaces: storage rooms of national and private museums' collections, gallery archives, collectors' homes or offices, auction houses and artist studios. Going through her photographic archive would mean not only to wander in Turkey's art history but also to witness the journey of the works of art as they change hands between private and museum collections. For her first solo exhibition, Cangökçe brings together a number of photos that reflect her testimony through a visual language peculiar to the "craft" of photography at Maçka Art Gallery, one of the main actors and witnesses of Turkey's art history. ¶ Reproduction photographs are expected to present the work of art in its "original" condition, isolated from any specific space or light and liberated from other shadows. Although we mostly assume a direct representative connection between the actual work and its photograph, the reproduction photograph creates a new experience that is distinct from the viewer's first moment of encounter with the work, which results in a new and independent work of art in itself. That said, how could we assess the distance of this "service" towards the realm of "art"? In other words, how could we define the service provided by the professional photographer who allows the work to be circulated in printed matters with its desired representation? While an entire history of artistic production and consumption flows before her eyes in the form of objects and artworks, does the photographer find herself in a state of mass production? Her work, the reproduction photograph, is it "art" in itself? Could she, or would she agree to be called an "artist" if and when a curated selection of her work is exhibited? Or else, is reproduction photography merely a craft or a technical service provided for the art market? Does the quality of this service depend on our ability to forget the reproduction photographer's presence? The more unnoticeable her personal gaze becomes, the better her work gets. ¶ Hadiye Cangökçe keeps producing new shots everyday (probably with similar questions running her mind). The first thing

she does before each work is to take a photo of her assistant holding a gray card and a color scale. The 18% gray value on this card is a standard reference that allows the photographer to measure the "true" colors of the work, isolating it from the actual space they are in. The camera and the light get set, the photographer takes position before the work and begins with this reference shot. This first gray card photo allows the photographer to set the camera according to the value she "reads" while the color scale will be used for future reference during prepress. ¶ Among all the variables (the work, the space it's in, lighting condition, the possible shooting angles, the medium where the photo is going to be reproduced, the paper stock on which it's going to be printed...) only the gray card and the color scale remain constant. This first shot conveys the trace of the personal relationship the photographer establishes with the work, giving her away. During this action they repeat dozens of times every day, the photographer and the assistant duo establish various connections with the forms, colors and figures in the works. In some of the photos, one could tell that they are in a hurry, while in others there is apparently an inside joke going on. The works they get in touch with are "somebody else's" art both in terms of authorship and ownership. The photographer seems to be having a fleeting affair with somebody else's lover, sparing minutes or sometimes hours to each work she flirts with. The gray card photos reveal their first moment of encounter and become the record of the time spent, the attention directed and the effort dedicated for the production of each image. ¶ This selection of standard gray card photos brought together for Hadiye Cangökçe's first exhibition in Maçka Art Gallery, can be seen as the visual memoir of a craftswoman who "does her job" within the context of museums, galleries and collections. The exhibition offers an inventory of the testimony of a photographer as yet another actor in the field of art – whether it is bought and sold, held in museum storages, displayed on pedestals or on white walls, decorating homes, holdings or hotel lobbies. Rather than calling in further layers of meaning, Cangökçe simply gathers the records of the moments where the photographer's shadow passes before somebody else's art. **İLKAY BALIÇ**, March 2014

Vehbi Koç Vakfı

Bu katalog
Vehbi Koç Vakfı'nın
katkılarıyla
gerçekleştirilmiştir.

Teşekkürler

Rabia Çapa
Ömer Koç
Bahattin Öztuncay
İlkay Baliç
Aras Selim Bankoğlu
Âli Özgün Büyükkışık
Esen Karol
Menderes Coşkun
Uluç Esen
Helin Esen
Melis Bağatır
Arkas Koleksiyonu
Erhan Kamışlı
ARTER
Adnan Çoker
Halil Akdeniz
Rahmi Eyüboğlu
Canan Tolon
Barış Sarıkaya
Ebru Uygun
Yağız Özgen
Esat Tekand
Necmi Sönmez
Güler Demir

11 ŞUBAT – 15 MART 2014

MİM KEMAL ÖKE CADDESİ 31/A MAÇKA 34367 İSTANBUL
TEL: (0212) 240 80 23 TEL/FAKS: (0212) 234 40 51
mackasanatgalerisi@ttmail.com

MAÇKA SANAT GALERİSİ